

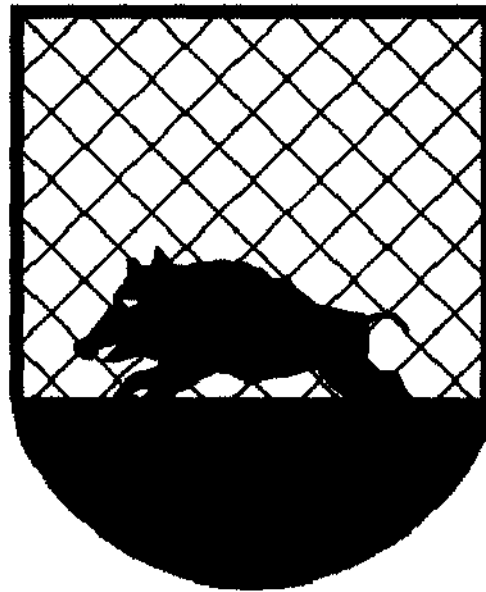

Plan Odnowy Miejscowości Stare Gronowo na lata 2009 - 2016 - Miasto i Gmina Debrzno

Załącznik do uchwały Nr LXIV/316/2010

Rady Miejskiej w Debrznie

z dnia 28 czerwca 2010 roku

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
STARE GRONOWO
NA LATA 2009-2016
MIASTO I GMINA DEBRZNO**

Czerwiec, 2010

Spis treści

I. WSTĘP	3
II. Charakterystyka miejscowości.....	5
1. Położenie, przynależność administracyjna, powierzchnia, liczba ludności.....	5
2. Historia miejscowości.....	6
3. Przestrzenna struktura miejscowości.....	9
1. Zasoby przyrodnicze.....	10
2. Dziedzictwo kulturowe.....	11
3. Obiekty i tereny.....	14
4. Infrastruktura społeczna.....	14
5. Infrastruktura techniczna.....	16
6. Gospodarka i rolnictwo.....	17
7. Kapitał społeczny i ludzki.....	18
IV. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości.....	19
V. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu.....	23
VI. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne.....	28

I. WSTĘP

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w Unii Europejskiej. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych dokumentów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 Działanie „Odnowa i rozwój wsi” oraz w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 Działanie 9.3 “Lokalne Inicjatywy Obywatelskie”.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

W ramach działania - pomocą finansową zostaną objęte projekty dotyczące m.in.:

1. budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów:
  - a) pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
  - b) służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury,
2. kształtowania obszaru przestrzeni publicznej;
3. budowy remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych;
4. zakupu i odnawiania obiektów charakterystycznych dla danego regionu lub tradycji budownictwa wiejskiego i ich adaptacji na cele publiczne;
5. odnawiania elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków.

Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Stare Gronowo jest obszar tego sołectwa.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, analizę SWOT czyli mocne i słabe strony miejscowości, planowane kierunki rozwoju, przedsięwzięcia wraz z szacunkowym kosztorysem i harmonogramem działań.

Plan Odnowy Miejscowości Stare Gronowo to dokument, który określa strategię działań w sferze społeczno-gospodarczej na lata 2009-2016. Podstawą opracowania planu są dokumenty prawa miejscowego, takie jak: Plan Rozwoju Miejscowości Stare Gronowo przyjęty Uchwałą nr XXXV/222/2005 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 15 kwietnia 2005 roku, Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Miasta i Gminy Debrzno, Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Debrzno oraz Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2006- 2013 przyjęta uchwałą Nr LII/333/2006 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 14 czerwca 2006 roku.

Niniejszy plan jest dokumentem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE i innych źródeł finansowania.

Dokument opracowano metodą partnerską, z udziałem mieszkańców Starego Gronowa, władz lokalnych – Sołtysa, Rady Sołeckiej, pracowników UMIG Debrzno, Stowarzyszenia „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno” oraz władz Miasta i Gminy Debrzno. Materiał zebrano podczas spotkań, konsultacji, zebrań Rady Sołeckiej i zebrań z mieszkańcami.

Przeprowadzono wywiady oraz badania ankietowe („Ankieta pomocnicza dla mieszkańców przeprowadzana w celu właściwego opracowania Planu Odnowy Miejscowości”), mające na celu zdiagnozowanie potencjału miejscowości i gotowości do podjęcia działań na rzecz własnego środowiska.

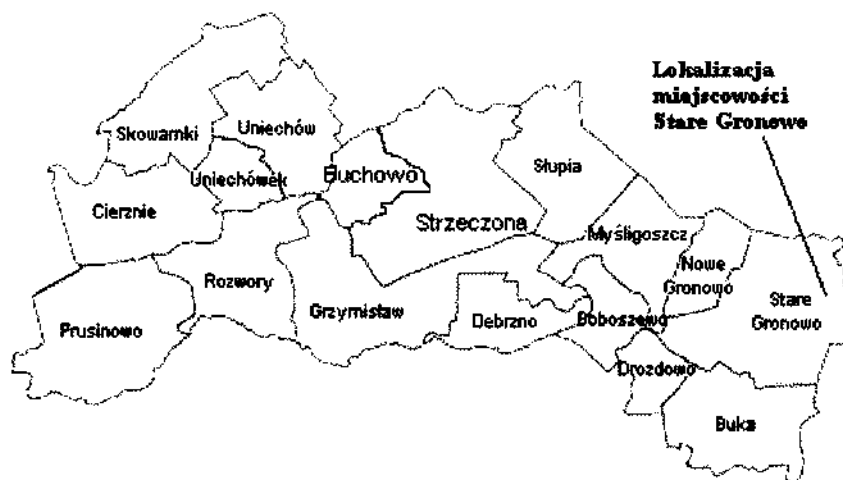
Plan opracowano w ramach projektu pt. „Myśl globalnie – działaj lokalnie...” – opracowanie planów strategicznych rozwoju sołectw Miasta i Gminy Debrzno i aktywizacja mieszkańców, realizowanego przez Stowarzyszenie „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno”, który został wsparty przez Fundację im. Stefana Batorego. Jego aktualizacja została przygotowana przez zespół Urzędu Miasta i Gminy Debrzno odpowiedzialny za wdrażanie projektów infrastrukturalnych i realizację Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno.

II. Charakterystyka miejscowości

1. Położenie, przynależność administracyjna, powierzchnia, liczba ludności

Mapa: Lokalizacja miejscowości na tle innych sołectw Gminy Debrzno

Źródło: Dane UMiG Debrzno

Stare Gronowo to wieś położona w Gminie Debrzno, w powiecie człuchowskim, na skraju województwa pomorskiego, w odległości około 3 km od ościennego województwa kujawsko – pomorskiego i wielkopolskiego. Wieś ta usytuowana jest w pobliżu stacji kolei pilsko – tczewskiej w Lipce (14,4 km), na trasie Debrzno – Sępólno Krajeńskie. Od Debrzna oddalona jest o 10 km, natomiast od Człuchowa o 17,3 km.

Stare Gronowo jest największym spośród szesnastu sołectw wchodzących w skład Gminy Debrzno. Bezpośrednio graniczy z 5 sołectwami: Nowym Gronowem, Myśligoszczą, Boboszewem, Drozdowem oraz Buką. Powierzchniowo zajmuje obszar 25,15 km², co stanowi 11,22 % obszaru całej Gminy (224,17 km²). W skład sołectwa Stare Gronowo wchodzi miejscowość Stare Gronowo jako wieś, natomiast do obwodu szkolnego należą: Nowe Gronowo, Buką oraz Drozdowo.

Na dzień 31.12.2008r. (wg danych UMiG Debrzno) Miasto i Gminę Debrzno zamieszkiwało 9509 osób, z czego w samym mieście - 5317 osób, a na terenach wiejskich -

4192. Sołectwo Stare Gronowo liczy 689 mieszkańców, co w stosunku do ogółu ludności Gminy Debrno stanowi 7,25 %.

Struktura ludności w miejscowości Stare Gronowo przedstawia się następująco:

- od 0 – 6 lat - 44 osoby
- od 7 – 18 lat – 139 osób
- od 19 – 65 lat – 427 osób
- powyżej 65 lat – 79 osób

Mieszkańcy Starego Gronowa to aż w 95 % ludność napływowa. Zdecydowana część utrzymuje się z rent, emerytur, zasiłków dla bezrobotnych bądź pracy poza miejscem zamieszkania. Natomiast gospodarstwa rolne są źródłem utrzymania tylko dla nielicznej grupy mieszkańców sołectwa.

Wykres: Struktura ludności - Stare Gronowo

2. Historia miejscowości

Gronowo zwane wsią kościelną, było gminą wiejską położoną na północno – wschodnich krańcach powiatu, niecałe 5 km na południe od dworca kolejowego Bukowo i około 3 km na zachód od granicy z państwem polskim.

W przeszłości wieś Stare Gronowo funkcjonowała pod różnymi nazwami. Pierwsza wzmianka o *Grymowie*, bo takim określeniem się posługiwano, pojawia się w dokumencie z 1349 roku. W dokumencie z 1432 roku wymieniana jest jako *Grunau*, w 1601 roku –

Gronowo, natomiast w 1653 roku – *Grunowo*. Na mapie jako miejscowość występowała już od roku 1380.

Wysoczyzna, na której rozciąga się miejscowość Stare Gronowo stanowiła niegdyś granicę wód spływających do rzeki Brdy oraz Noteci. Do Brdy wpływały Kamionka i Sępolna, a do Noteci – Gwda ze swoimi dopływami, które tu właśnie brały swój początek (Dobrzynka, Stalunka, Łobzanka).

Pierwotnie wieś Stare Gronowo składała się z czterech części:

- wieś chłopska rozciągająca się nad małą strugą spływającą do rzeki Kamionki, liczyła 4801 mórg, a wraz z dobrami rycerskimi – 292 budynki, w tym 60 domów, w których mieszkało 550 osób (20 katolików i 530 ewangelików);
- rycerskie dobra przyłączone do wsi Gronowo jako wspólnoty gminnej, które liczyły 5795 mórg;
- młyn gronowski nad rzeką Kamionką, który miał 6 budynków, w tym 2 domy mieszkalne zamieszkiwane przez 19 osób;
- wieś Nowe Gronowo założona po roku 1766.

Wszystkie jednostki osadnicze należały do parafii w Czarnem.

W roku 1370 król Kazimierz Wielki wystawił w Bydgoszczy dokument lokacyjny dla wsi Gronowo (Stare Gronowo) na nazwisko ówczesnego sołtysa – Andrzeja z Tucholi, który miał założyć wieś na nowo. Według tego dokumentu prawo polskie zastąpiono prawem chełmińskim (niemieckim). W chwili nadania praw lokacyjnych wieś liczyła 80 włók chełmińskich.

W XV wieku w czasie wojen polsko – krzyżackich wieś wielokrotnie była grabiona i niszczone w konsekwencji czego w 1380 roku dobra rycerskie znalazły się w posiadaniu starosty krakowskiego Sędziwoja, a później Sypniewskich. Począwszy od XVII wieku właścicielami Gronowa byli Gruszczyńscy, potem rodzina Podewils, a następnie Golcowie (Goltz). Kolejna zmiana nastąpiła w 1772 roku, kiedy to dysponentem tych ziem został gen. Franciszek Gruszczyński herbu Poraj. W okresie przynależności do Prus majątek przeszedł w ręce gen. Peleta – Norbonne (1789 rok), a od 1823 roku Karola Filipa von Pelet, po którego śmierci (1840 r.) na krótko właścicielem została jego żona. Rok później (1841) majątek należał już do szlacheckiej rodziny von Gemmingen z Pniw, od roku 1846 do rodziny von Livonius, a w 1862 roku – Brachvogle i jeszcze w tym samym roku przeszedł w posiadanie rodziny

Sommer. Pewna stabilizacja następuje z rokiem 1990, kiedy to, aż do II wojny światowej właścicielami wsi jest rodzina Knige.

Według zapisków, w 1930 roku wieś Gronowo zajmowała powierzchnię 2992,2 ha, a tym samym stanowiła największą osadę w powiecie. Była typową wsią rolniczą z istniejącym majątkiem (1922 r.: 822 ha). Do wsi należały wybudowania, Urząd Celny, Młyn oraz majątek Wedelshof (1925 r.: 418,8 ha i 130 mieszkańców). W 1910 roku liczba mieszkańców wsi i majątku Wedelshof wynosiła 1096 z czego Polacy stanowili zaledwie 1,6 %. Funkcję siedziby gminy Stare Gronowo pełniło do 1939 roku.

We wsi i okolicy istniało około 63 gospodarstw o areale uprawowym przekraczającym ponad 10 ha. Właścicielami byli między innymi: Anton Gabriel, Franz Giersch, August Grunau, Johanna Nowitzky, Paul Pankonin, Johann Strychik, Mathias Splonkowski, Leo Warmke i inni.

Z zachowanych informacji wynika, iż w okresie średniowiecza we wsi istniał kościół filialny, który w czasie reformacji przeszedł w ręce gminy luterańskiej. Podejmowane przez biskupa Gębickiego w 1617 roku działania mające na celu zwrot kościoła katolikom okazały się mimo wszystko bezskuteczne. To jednak nie zakończyło toczących się o kościół sporów, które trwały jeszcze w 1720 roku i mimo dekretu królewskiego dziedzic Ekhard Golc (Golz) kościoła nie wydał. Pewne zmiany nastąpiły za panowania abp. Potockiego, który w 1736 roku zakazał odprawiania nabożeństw luterańskich w kościele, niemniej jednak luteranie uzyskując przywilej królewski zatrzymali kościół w swoim władaniu. Ewangelicka parafia obejmowała również kilka miejscowości należących do sąsiedniego powiatu. W 1925 roku mieszkańcy wyznania protestanckiego stanowili aż 82,2% ogółu, natomiast 17% należało do wyznania katolickiego, których włączono do parafii w Debrnie.

Początkowo istniejący w Gronowie kościół był czteronawowy, w roku 1660 nadano mu styl muru pruskiego, natomiast w 1802 roku został przebudowany na kościół kamienny z dwiema wieżami, które następnie w roku 1860 zburzono i w ich miejsce wzniesiono jedną o wysokości 36 metrów.

3. Przestrzenna struktura miejscowości

Wieś charakteryzuje czytelny układ ulicowy - specyficzny dla XIX-wiecznego planowania - o charakterze zagrodowym. Wieś Stare Gronowo rozciąga się wzdłuż osi wschód - zachód, z tym, że starsza część wsi ulokowana jest po stronie wschodniej. Tutaj też widoczny jest zachowany plac owalnicowy wsi, w przestrzeni którego zlokalizowany jest kościół. Ta właśnie część stanowiła wspólnotową gminę wiejską. Na zachód od niej istniał majątek

Gutshaus Grunau - Vorderseite

rycerski, z którego do dziś dnia zachował się pałac z II połowy XIX wieku oraz położony na północ od niego park i zabudowania folwarku. Droga prowadząca ze Starego Gronowa na północ w kierunku Bukowa i Mosiny stanowiła granicę zasiedlenia majątku w XIX wieku, ale dobra majątku położone po zachodniej i południowej stronie

tej drogi pozwoliły na zbudowanie w 1936 roku gorzelni i kilku domów mieszkalnych w okresie późniejszym.

Konkludując Stare Gronowo to wieś o wyjątkowych walorach przestrzenno - kulturowych, łącząca kilka samodzielnych elementów przestrzennych: wieś chłopską po wschodniej stronie z kościołem w placu owalnicy, zespół pałacowo - folwarczny w części północnej i zachodniej oraz gorzelnię po południowo - zachodniej stronie. Mimo licznych zmian wieś w całości zachowała swój harmonijny wygląd, powiązanie siecią dróg samodzielnych elementów przestrzennych o odmiennych funkcjach, a także co ważne - czytelność układu tych elementów.

Grunau - Parkseite

Źródło: zasoby mieszkańców wsi

Wieś podlega ścisłej ochronie konserwatorskiej wobec czego ujęta jest w strefę ścisłej ochrony. W strefie tej ochronie poddany jest: układ wsi, powiązanie elementów przestrzennych wsi oraz obiekty zabytkowe.

III. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości (zasoby przyrodnicze, dziedzictwo kulturowe, obiekty i tereny, infrastruktura społeczna, infrastruktura techniczna, gospodarka i rolnictwo, kapitał społeczny i ludzki)

1. Zasoby przyrodnicze

Miejscowość Stare Gronowo położona w Gminie Debrno przynależy do makroregionu Pojezierza południowo-pomorskiego i mezoregionów Pojezierza Krajeńskiego i Bytowskiego. Wieś ulokowana jest pośród malowniczych terenów o dużych walorach turystycznych na wysoczyźnie, która stanowiła granicę wód spływających do rzeki Brdy i Noteci. Na wschód od Starego Gronowa rozciąga się przepiękny widok doliny rzeki Kamionki wchodzącej w obręb Krajeńskiego Parku Krajobrazowego, w którym znajduje się rezerwat przyrody - „Gaj Krajeński” z charakterystyczną roślinnością gradową. Ponieważ dolina rzeki Kamionki obejmuje tereny w większości jeszcze niezagospodarowane, wymaga podjęcia wielu prac w tym kierunku. Poznanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych Starego Gronowa i jego okolic umożliwia ponadregionalny szlak Greenway Naszyjnik Północy liczący w całości 870 km długości.

Znaczną część powierzchni ogólnej gruntów sołectwa stanowią lasy (956,86 ha) bogate w runo leśne oraz zwierzynę.

Niemal w centralnej części wsi rozciąga się pochodzący z połowy XIX wieku zespół parkowy okalający pałac po jego północnej stronie. Chęć jego odrestaurowania i przywrócenia

dawnej świetności stały się motorem do integracji miejscowej społeczności i podjęcia konkretnych działań prowadzących do konkretnych rezultatów. W konsekwencji wspólne prace – po uprzednim dokonaniu inwentaryzacji drzewostanu, identyfikacji gatunków, sporządzeniu mapy oraz projektu

rekonstrukcji parku, doprowadziły do odtworzenia starego drzewostanu,

nasadzenia nowych – pasujących do całości drzewek zgodnie z historyczną strukturą parku oraz wytyczenia części alejek spacerowych. Zamontowano także tablice dydaktyczno – informacyjne i urządzenia rekreacyjno – sportowe (ławki, kosze, itp.). W parku znajduje się bogata dendroflora nie tylko rodzima, ale także i obcego pochodzenia. Można w nim podziwiać aż 150 różnych gatunków drzew, z których tylko część jest oznaczona i opisana. Park ten znajduje się pod ochroną Konserwatora Przyrody. Pomimo przygotowania i opracowania niezbędnej dokumentacji i planów, park udało się zagospodarować tylko po części.

Miejscowość leży w strefie zimnego klimatu charakterystycznego dla całej gminy Debrno.

2. Dziedzictwo kulturowe

Stare Gronowo podlega ścisłej ochronie konserwatorskiej, wobec czego ujęta jest w strefę ścisłej ochrony. W strefie tej ochronie poddany jest: układ wsi, powiązanie elementów przestrzennych wsi oraz obiekty zabytkowe.

W sołectwie Stare Gronowo ochronie podlegają:

- zespół pałacowo – parkowy z połowy XIX wieku, ulokowany w centrum wsi, przy trasie Debrno - Sępólno Krajeńskie, na szlaku turystycznym Doliny rzeki Debrzynki i Doliny rzeki Kamionki. Wspólne starania podjęte przez miejscową społeczność doprowadziły do przejęcia zespołu pałacowo – parkowego i nadania mu charakteru obiektu kulturalno – oświatowego.

- pałac to budynek neoklasycyzy, murowany, tynkowany, utrzymany w rezydencjonalnym stylu, piętrowy z ryzalitami w osi środkowej obu elewacji wzdłużnych i wystawkami w linii dachu. Część piętrowa zamknięta jest dachem dwuspadowym z naczółkami. Wnętrze pałacu jest dwutraktowe. Do rejestru zabytków wpisany został 30.08.1966 roku pod nr 616/A – 215. Budynek znajduje się w dobrym stanie technicznym. Wyremontowano dach, pomieszczenia na parterze, położono posadzki i wymieniono instalację elektryczną. Obiekt posiada centralne ogrzewanie, sanitariaty, zaplecze kuchenne oraz pomieszczenia gościnne. W budynku pałacu mieści się: świetlica wiejska, biblioteka wraz z czytelnią i wyodrębnionym kąciem historycznym nt. Starego Gronowa i okolic, koła zainteresowań. Pałac stanowi także siedzibę koła 4H, Koła Gospodyń Wiejskich i Ochotniczej Straży Pożarnej. Na dzień

dzisiejszy pałac jest swoistym centrum kulturalnym wsi, w którym odbywają się wszelkiego rodzaju zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży oraz spotkania mieszkańców na imprezach okolicznościowych i towarzyskich.

Budynek pałacu w Starym Gronowie po remoncie

Źródło: Kronika Starego Gronowa

- park okala pałac po jego północnej stronie. Dzięki podjętym działaniom udało przywrócić się jego historyczną strukturę i urok. Po uprzednim dokonaniu inwentaryzacji drzewostanu, identyfikacji gatunków, sporządzeniu mapy oraz projektu rekonstrukcji parku odtworzono stary drzewostan, nasadzano nowe – pasujące do całości drzewka, wytyczono częściowo alejki spacerowe. Ponadto zamontowano urządzenia rekreacyjno – sportowe oraz tablice dydaktyczno – informacyjne. W parku znajduje się bogata dendroflora nie tylko rodzima, ale i obcego pochodzenia. Można w nim podziwiać aż 150 różnych gatunków drzew, z których tylko część została oznaczona i opisana. Park ten znajduje się pod ochroną Konserwatora Przyrody. Wymaga dalszego zagospodarowania.

- Kościół filialny pod wezwaniem Św. Piotra i Pawła z 1802 roku, murowany, jednonawowy, z 36-metrową wieżą od południa dobudowaną w 1860 roku. Kościół jest odnowiony, ale tylko częściowo - wyremontowano dach i wzniesiono całkowicie nową wieżę. Konieczne jest jeszcze wykonanie elewacji zewnętrznej budynku, wymiana instalacji elektrycznej, stropu, okien oraz położenie terakoty i założenie ogrzewania,

- cmentarz komunalny z połowy XIX wieku, zlokalizowany we wschodniej części wsi, przy trasie Debrno – Sępólno Krajeńskie. Obiekt jest zadbany i ogrodzony, wymaga jednak powiększenia i zainstalowania odpływu wody,
- zabytkowy zakład ceramiczny zwany w tutejszym środowisku „kaflarnią”. Nazwa ta nawiązuje do korzeni zakładu, który od początku swego powstania, czyli od 1894 roku, do wybuchu II wojny światowej produkował kafle. Do lat siedemdziesiątych dwudziestego wieku profil produkcji zmieniał się w zależności od zapotrzebowań rynku. Wytwarzano tu między innymi przenośne piece na potrzeby wojsk, rurki drenarskie, oborowe płytki posadzkowe, a także odlewane podstawy do lamp. Pod koniec lat siedemdziesiątych

Źródło: www.ceramika-gronowo.pl

- zaczęto tu produkcję wyrobów ceramicznych: dachówki mnich-mniszki, dachówki karpiówki, galanterii ceramicznej, gąsiorów dachowych oraz nietypowych wyrobów ceramicznych według indywidualnych zamówień, przeznaczonych głównie do konserwacji zabytków. W 1998 roku powstała tu rodzinna firma nosząca obecnie nazwę CERAMIKA STARE GRONOWO ANNA MIKULSKA, zajmująca się dziś wyłącznie produkcją nietypowych wyrobów ceramicznych, głównie do odnowy zabytków. Obiekt, w którym mieści się zakład wymaga remontu, ponadto możliwości produkcyjne, którymi dysponuje są niewykorzystane,
- fragment podwórza gospodarczego z zabudowaniami folwarku (chlewnia, obora) z lat 1900 – 1930
  - kolonia mieszkalna zbudowana w 1936 rok w formie kilku domów parterowych, murowanych w cegle licowej, zamkniętych dachami dwuspadowymi po południowej i północnej stronie drogi prowadzącej do zespołu pałacowo – parkowego
  - gorzelnia zbudowana w 1936 roku, murowana w cegle licowej o rozbudowanej bryle, w części trzykondygnacyjna, w części dwukondygnacyjna i parterowa
  - dom nr 39 z około 1930 roku, murowany w cegle licowej, dwukondygnacyjny, zamknięty pulpitowym dachem

- budynek Domu Kultury wzniesiony około 1880 roku, w stylu neorenesansowym murowany, dwukondygnacyjny, przyziemie tynkowane, bryła rozbudowana z ryzalitem bocznym, kondygnacja piętra w cegle licowej o narożach ujętych boniowaniem, okna w ozdobnych opaskach z gzymsami.

3. Obiekty i tereny

Wieś Stare Gronowo położona jest przy drodze Debrno – Sępólno Krajeńskie. Charakteryzuje ją „układ ulicowy”. W centralnej części mieści się kompleks pałacowo – parkowy z połowy XIX wieku, przejęty przez Zarząd Miasta i Gminy Debrno od AWRSP na mocy aktu notarialnego z dnia 20 lipca 2001 roku, który obecnie pełni funkcję ośrodka kulturalno – oświatowo – rekreacyjnego. Przed pałacem usytuowany jest plac zabaw dla dzieci, ogrodzony płotkiem i wyposażony w odpowiednie urządzenia – huśtawki, drabinki, stoły i ławki. Plac ten powstał na terenie zupełnie niezagospodarowanym wcześniej w żaden sposób. Miejsce to było zagruzowane, porośnięte krzakami, chwastami, wymagało wyrównania. Pracy tej podjęli się strażacy reaktywowanej Ochotniczej Straży Pożarnej w Starym Gronowie. Natomiast bezpośrednio do parku przylega boisko wiejskie, którego część rekreacyjna (w przyszłości planuje się stworzenie miejsca na ognisko i mały amfiteatr) wyposażona jest w ławki, stoły i kosze na śmieci. W pobliżu zespołu pałacowo – parkowego znajduje się stara cegielnia i zabytkowy Kościół filialny pod wezwaniem Św. Piotra i Pawła.

Stare Gronowo posiada także Szkołą Ostoję Przyrody z wyznaczonymi i oznakowanymi ścieżkami rowerowymi.

Na wschód od Starego Gronowa rozciąga się przepiękny widok doliny rzeki Kamionki wchodzącej w obręb Krajeńskiego Parku Krajobrazowego, w którym znajduje się rezerwat przyrody „Gaj Krajeński” z charakterystyczną roślinnością gradową. Ponieważ dolina rzeki Kamionki obejmuje tereny w większości jeszcze niezagospodarowane, wymaga podjęcia wielu prac w tym kierunku. Poznanie walorów krajobrazowych okolic Starego Gronowa umożliwia także szlak turystyczny Doliny rzeki Debrzynki oraz ponadregionalny szlak rowerowy Greenway - Naszyjnik Północy, które przebiegają przez teren sołectwa Stare Gronowo.

4. Infrastruktura społeczna

W sołectwie Stare Gronowo znajdują się:

- Szkoła Podstawowa, która mieści się w częściowo odremontowanym (wymieniono dach i okna) poniemieckim budynku. Ze względu na brak sali gimnastycznej, na

potrzeby zajęć wychowania fizycznego zaadaptowano jedno z pomieszczeń mieszczące się w szkole. Do obwodu szkolnego należą: Nowe Gronowo, Buka oraz Drozdowo.

Budynek szkoły podstawowej

Źródło: zasoby własne Stowarzyszenia

Infrastruktura sportowa, którą dysponuje miejscowość Stare Gronowo jest niewystarczająca do potrzeb mieszkańców wsi, wobec czego planuje się zbudowanie funkcjonalnej sali gimnastycznej połączonej z budynkiem szkolnym łącznikiem, w którym mieścić się ma stołówka oraz kuchnia, zrekultywowanie boiska przed szkołą, wymiana części ogrodzenia. Konieczny jest również dalszy remont budynku szkoły (termoizolacja i elewacja budynku) oraz doposażenie sali komputerowej.

- pałac – swoiste centrum kulturalne dla młodszych i starszych mieszkańców wsi, miejsce imprez okolicznościowych i towarzyskich. Posiada pomieszczenia kuchenne, sanitarne, sale spotkań, pokoje gościnne. Budynek znajduje się w dobrym stanie technicznym. Wyremontowano dach, pomieszczenia, położono posadzki i wymieniono instalację elektryczną. Pałac stanowi także siedzibę Koła Gospodyń Wiejskich i Ochotniczej Straży Pożarnej. Ponadto w budynku pałacu mieszczą się:
- biblioteka wiejska i czytelnia wraz z kącikiem historycznym nt. Starego Gronowa i okolic.

- świetlica wiejska oraz świetlica opiekuńczo – wychowawcza wyposażone w komputer, gry dydaktyczne, sprzęt sportowy (stół pingpongowy, piłkarzyki) W ich ramach organizowane są wszelkiego rodzaju zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży, a także są miejscem, gdzie najmłodszy mogą spędzić czas wolny pod opieką pani świetlicowej. Świetlica opiekuńczo – wychowawcza funkcjonuje od 2002 roku. Działalność jej finansowana jest przez Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrnie, a zajęcia opiekuńczo – wychowawcze dodatkowo współfinansowane są przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Agencja pocztowa prowadzona przez Sołtysa wsi, mieści się w wydzielonej części budynku mieszkalnego.

5. Infrastruktura techniczna

Wieś Stare Gronowo położona jest przy trasie Debrno – Sępólno Krajeńskie. Wzdłuż drogi asfaltowej ciągnie się nowe chodniki. Remontu i utwardzenia wymagają gruntowe drogi.

Domy jednorodzinne w Starym Gronowie zaopatrzone są w wodę i sieć telekomunikacyjną (100 %) Około 60 % gospodarstw domowych posiada łącze internetowe. Wieś skanalizowana jest w całości – posiada hydroformię. Domostwa ogrzewane są przy pomocy tradycyjnych piecy kaflowych i centralnego ogrzewania- etażowe.

Stan budynków w sołectwie jest bardzo dobry – zdecydowanego remontu wymaga tylko jeden budynek mieszkalny. Obejścia gospodarstw domowych większości są zadbane i estetyczne.

Odpady komunalne segregowane są w przydomowych pojemnikach i odbierane przez dwie firmy zajmujące się odbieraniem nieczystości – *Sanikont* ze Złotowa oraz *Przedsiębiorstwo Komunalne Pani Teresy Woźniak*.

Wieś posiada własną oczyszczalnię ścieków, wymaga jednak ona modernizacji. W planach przewidziane jest wykonanie zlewni, za pośrednictwem której ścieki odprowadzane miałyby być do oddalonej o około 10 km oczyszczalni ścieków w Debrnie.

6. Gospodarka i rolnictwo

W sołectwie jest 61 indywidualnych gospodarstw rolnych. Według danych UMiG Debrzno użytki rolne stanowią 1384,12 ha, z czego 1245,45 ha to grunty orne II, IV i V klasy stanowiące 89,98 % ogólnej powierzchni użytków rolnych.

Tabela: Liczba indywidualnych gospodarstw rolnych w rozbiciu na wielkość i powierzchnię gruntów.

<i>Indywidualne gospodarstwa rolne</i>	<i>Ogólna liczba gospodarstw</i>	<i>Powierzchnia gruntów w ha fizycznych</i>
powyżej 1 – 2 ha	17	34,93
2 – 5 ha	18	83,04
5 - 7 ha	1	11,96
7 - 10 ha	1	7,87
10 – 15 ha	6	143,51
15 ha i więcej	18	496,24

Źródło: Dane z UMiG Debrzno

Liczba gospodarstw rolnych ze względu na ich wielkość nie jest zbyt zróżnicowana. Z analizy zestawionych danych wynika bowiem, iż najczęściej jest gospodarstw powyżej 15 ha oraz od 2 – 5 ha. Gospodarstwa powyżej 15 ha użytków rolnych zajmują aż 63,82 % ogólnej powierzchni gruntów, natomiast gospodarstwa o powierzchni 2 – 5 ha - 10,68 %. W dalszej kolejności plasują się gospodarstwa małe (1 – 2 ha), których jest 17 i stanowią 4,49 % ogółu powierzchni gruntów. Na obszarze Starego Gronowa zlokalizowane jest tylko jedno gospodarstwo rolne, którego powierzchnia przekracza 100 ha. Jest to gospodarstwo uspołecznione będące własnością Zakładu Rolno – Przemysłowego sp. z o.o. z siedzibą w Bukowie. Położone na terenie sołectwa indywidualne gospodarstwa rolne nie specjalizują się w uprawie czy hodowli konkretnych gatunków zbóż czy zwierząt domowych.

Stare Gronowo boryka się z ogromnymi problemami, z których niewątpliwie na plan pierwszy wysuwa się wysokie bezrobocie, związane z upadkiem Państwowych Gospodarstw Rolnych oraz Zakładu Ceramicznego, a także inercja i brak lokalnej przedsiębiorczości. Fakt

ten, jak również to, że znaczna część mieszkańców to ludność w wieku produkcyjnym, powodują, że głównym źródłem dochodów są: zasiłki dla bezrobotnych, renty, emerytury oraz zatrudnienie poza wsią i rolnictwo.

Branża produkcyjno – usługowa jest średnio rozwinięta. Według danych UMiG Debrno na dzień 31.12.2008 roku zarejestrowanych było 27 podmiotów gospodarczych. Głównie są to branże: handel oraz budownictwo. Zakłady zlokalizowane na terenie Starego Gronowa to, m.in.: Zakład Cermaiczny „Ceramika Stare Gronowo”, „DREWTLIX - Meble” Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo - Usługowe, „MELBUD” Zakład Usług Budowlanych, P.P.H.U. „KORA” – działalność handlowa i fotograficzna, Zakład Produkcyjno – Handlowo – Usługowy „Klimex – meble”, Gorzelnia Stare Gronowo, cztery sklepy spożywcze.

7. Kapitał społeczny i ludzki

Miejscową społeczność sołectwa Stare Gronowo cechuje niezwykła aktywność społeczna i zaangażowanie w lokalne sprawy. Postawa ta szczególnie uwidacznia się w momentach kryzysowych, kiedy to przy okazji pojawiających się problemów mieszkańcy dla dobra wspólnego potrafią zjednoczyć swoje siły i przystąpić do działania. Sytuacja taka zaistniała w roku 1999, kiedy to pojawiła się realna groźba sprzedania przez AWRSP kompleksu pałacowo – parkowego w centrum wsi. W związku z tym zawiązała się 20 osobowa Grupa Odnowy Wsi, złożona z mieszkańców, która poprzez włączenie się do Stowarzyszenia „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrno” rozpoczęła starania o przejęcie w/w obiektu przez Gminę. Dla jego uzasadnienia stworzono specjalne opracowanie – „Stare Gronowo wczoraj, dziś i jutro”, które stało się punktem odniesienia do późniejszego opracowania 10-letniego planu rozwoju wsi. Ostatecznie zapoczątkowane w ten sposób działania doprowadziły do przejęcia przez Zarząd Miasta i Gminy Debrno od AWRSP zespołu pałacowo – parkowego na mocy aktu notarialnego z dnia 20 lipca 2001 roku. Jak wkrótce się okazało był to dopiero początek zmian w sołectwie zainicjowanych przez Grupę Odnowy Wsi reprezentujących miejscową społeczność.

Znaczna część mieszkańców Starego Gronowa działa w ramach licznie funkcjonujących na terenie sołectwa organizacji i zrzeszeń: Ochotnicza Straż Pożarna, Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza, „Gronowianie” – Koło Terenowe Stowarzyszenia „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrno”, Grupa Odnowy Wsi, Koło Gospodyń Wiejskich, Klub 4-H, Zespół Folklorystyczny „Gronowianki”, Społeczny Komitet Odnowy Kościoła,

Rada Sołecka, Rada Rodziców przy Szkole Podstawowej w Starym Gronowie, Wspólnota Mieszkaniowa przy Radzie Sołeckiej.

Silą napędową wszystkich zmian są niewątpliwie Sołtys oraz Rada Sołecka, która po wyborach samorządowych w 2002 roku skupia przedstawicieli większości organizacji i stowarzyszeń: Koło Gospodyń Wiejskich, Ochotnicza Straż Pożarna, Rada Rodziców przy Szkole Podstawowej w Starym Gronowie, Koło Terenowe Stowarzyszenia „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno” oraz przedstawicieli bezrobotnych, wspólnot mieszkaniowych i przedsiębiorców.

We wsi Stare Gronowo rok rocznie organizowanych jest wiele imprez, zabaw i konkursów, z których część ma charakter cykliczny.

Do najważniejszych i najpowszechniejszych należą: Dzień Dziecka, Dzień Kobiet, Dzień Babci i Dziadka, festyny strażackie, coroczne plenery ceramiczne, konkurs „Piękna Zagroda”, festyn integracyjny pod hasłem „Razem lepiej i weselej” turniej sołectw, Dzień Braterstwa Stworzeń, letnie biwaki, dożynki, zabawy choinkowe i sylwestrowe, Dzień Seniora,

*Zabawy podczas obchodów Dnia Dziecka
Źródło: Kronika Starego Gronowa*

majówka, itp. Miejscem spotkań, zabaw i imprez są: świetlica wiejska, boisko i plac przed pałacem.

IV. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości

Analiza potencjału miejscowości polega na określeniu mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń wsi. Zaprezentowana poniżej analiza została przeprowadzona w celu określenia strategii, kierunków rozwoju oraz sposobów realizacji planu odnowy miejscowości Stare Gronowo.

Tabela: Ocena mocnych i słabych stron Starego Gronowa

MOCNE STRONY

- korzystna struktura wiekowa mieszkańców – około 62 % to ludność w wieku produkcyjnym,
- duża aktywność lokalnej społeczności oraz jej zaangażowanie w rozwój miejscowości,
- doświadczenie w realizacji działań partnerskich na wsi,
- duży potencjał organizacji i instytucji działających na terenie wsi,
- tereny rekreacyjne (bogate we florę, faunę, ścieżki rowerowe – ponadregionalny szlak *Greenway Naszyjnik Północy*, bliskie sąsiedztwo urokliwego Krajeńskiego Parku Krajobrazowego z rezerwatem roślinności gradowej – „Gaj Krajeński”),
- walory krajobrazowe i przyrodnicze (zabytkowy park o powierzchni 10 ha ze 150 gatunkami drzew, dolina rzeki Kamionki),
- bogate dziedzictwo kulturowe (Pałac, Kościół, zabytkowy cmentarz, zakład ceramiczny),
- zakłady pracy (zakłady produkcyjne: „DREWTLÓX”, „Ceramika Stare Gronowo”, „MELBUD”, Gorzelnia Stare Gronowo,
- instytucje usługowe: Szkoła Podstawowa, Agencja Poczтовая, 4 sklepy spożywcze,
- organizacja cyklicznych imprez plenerowych (festyny integracyjne, biwaki dla dzieci w okresie letnim,)
- Szkoła Podstawowa do której uczęszcza 132 dzieci z miejscowości: Stare Gronowo, Buka, Nowe Gronowo, Drozdowo oraz Witkowo.
- świetlica wiejska (świetlica opiekuńczo – wychowawcza, biblioteka wraz z czytelnia) - stanowi centrum integracji wsi,
- dwa boiska,

SŁABE STRONY

- malejący dochód gospodarstw rolnych,
- niskie kwalifikacje siły roboczej,
- emigracja ludzi młodych za granicę i do większych aglomeracji,
- szczupłe środki finansowe samorządu i mieszkańców,
- utrzymujące się długotrwałe i wysokie bezrobocie,
- brak odpowiednio zagospodarowanej i wyposażonej bazy rekreacyjno – turystycznej,
- niedostatecznie wykorzystane walory turystyczne wsi i okolicy,
- niedostatecznie wyposażone w urządzenia dydaktyczne i sprzęt miejsca służące rozwojowi dzieci i młodzieży,
- brak/ niewielka ilość zajęć pozalekcyjnych w szkole,
- brak sali gimnastycznej,
- budynek szkolny nie jest ocieplony,
- niewykorzystane możliwości produkcyjne Zakładu Ceramika Stare Gronowo,
- duża odległość od aglomeracji miejskiej i słaba dostępność komunikacyjna,
- brak połączeń PKS z gminą i powiatem,
- nie wszystkie drogi utwardzone.

SZANSE

- wzrost dochodowości gospodarstw rolnych i rozwój działalności pozarolniczej, np. rozwój agroturystyki,
- podnoszenie kwalifikacji mieszkańców wsi w różnych dziedzinach,
- przekształcenie wsi w kierunku usługowym i małej przedsiębiorczości,
- możliwość pozyskania środków finansowych z Unii Europejskiej oraz innych dostępnych źródeł,
- rozwój bazy rekreacyjno – turystycznej (stworzenie punktów małej gastronomii, wypożyczalni sprzętu turystycznego, miejsc noclegowych, w szczególności w rejonach atrakcyjnych turystycznie – przy szlaku *Greenway Naszyjnik Północy*, oraz dolinie rzeki Kamionki

ZAGROŻENIA

- niekorzystna sytuacja społeczno – gospodarcza, wysokie, strukturalne bezrobocie, spowodowane upadkiem PGR pogłębiające się w związku z kryzysem gospodarczym,
- niewystarczające środki w budżecie gminy na utrzymanie i rozbudowę infrastruktury technicznej
- wzrost zadań gminy niedostosowanych do posiadanych środków finansowych,
- emigracja młodych i wykształconych mieszkańców,
- biurokracja i skomplikowane procedury pozyskiwania środków,
- niestabilna polityka finansowa, kredytowa i podatkowa państwa,

Rozwój miejscowości oraz stworzenie jak najlepszych warunków życia mieszkańcom wsi Stare Gronowo stanowi podstawowy priorytet w wyznaczeniu kierunków rozwoju sołectwa. Mając na uwadze wnioski z analizy SWOT planuje się następujące kierunki rozwoju dla miejscowości Stare Gronowo:

- stworzenie warunków do zagospodarowania czasu wolnego dorosłym mieszkańcom wsi,
- stworzenie warunków do zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży,
- poszerzenie oferty edukacyjnej i kulturalnej dla mieszkańców,
- podniesienie estetyki miejscowości,
- poprawa stanu dróg poprzez remont i utwardzenie dróg gruntowych,
- zagospodarowanie terenu wokół doliny rzeki Kamionki,
- podjęcie działań w kierunku rozwoju małej przedsiębiorczości,
- rozwój ekoturystyki i turystyki wiejskiej i związana z tym rozbudowa bazy turystyczno - wypoczynkowej
- podjęcie prac remontowych i modernizacyjnych kościoła (odnowienie i wyremontowanie wieży, wykonanie elewacji budynku, wymiana instalacji elektrycznej oraz założenie ogrzewania),
- budowa sali gimnastycznej,
- kompleksowe zagospodarowanie boisk,

- kompleksowe zagospodarowanie rejonu szlaku *Greenway Naszyjnik Północy* (infrastruktura turystyczna, baza gastronomiczna, noclegowa), w tym remont pomieszczeń pałacu.

Wymienione kierunki rozwoju miejscowości Stare Gronowo wpisują się w cele Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2006-2013.

V. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywności lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu

<i>L p.</i>	<i>Planowana nazwa projektu</i>	<i>Cel</i>	<i>Przeznaczenie</i>	<i>Harmonogram realizacji</i>	<i>Szacunkowy koszt zadania</i>	<i>Źródło finansowania</i>
1.	Budowa wielofunkcyjnej sali gimnastycznej	Zaspokojenie potrzeb społecznych, wzrost atrakcyjności turystycznej, integracja społeczna	a) organizacja zajęć rekreacyjno – sportowych b) organizacja wydarzeń kulturalnych – wystawy, spotkania, festiwale, festyny itp. c) organizacja kolonii, półkolonii i innych form wycieczek dzieci i młodzieży	2010-2011	3.600.000	Miasto i Gmina Debrzno PROW 2007 – 2013, Program Odnowy Wsi, Urząd Marszałkowski Woj. Pomorskiego – Departament Sportu
2.	„Zabytkowy Pałac Centrum Integracji Wsi Stare Gronowo”	Integracja i aktywizacja mieszkańców	Remont i uzupełnienie wyposażenia: a) wymiana okien w części już używanej (20.000); b) wyposażenie kuchni (10.000); c) utworzenie i wyposażenie kawiarenki internetowej (10.000); d) uzupełnienie sprzętu na potrzeby świetlicy (5.000); e) termomodernizacja i elewacja budynku (65.000);	2010 – 2014	120.000	PROW 2007 – 2013, Program Odnowy Wsi, Leader, Miasto i Gmina Debrzno, Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniczej w Debrznie, RPO WP 2007- 2013 Działanie 9.3, Lokalne inicjatywy obywatelskie
3.	„Gronowiaczek” – utworzenie oddziału przedszkolnego	Zapewnienie opieki i edukacji najmłodszym	Stworzenie oddziału przedszkolnego w zespole parkowo - pałacowym	2009 – 2011	467.000	PO Kapitał Ludzki – Europejski Fundusz Społeczny Miasto i Gmina Debrzno, Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniczej w

Plan Odnowy Miejscowości Stare Gronowo na lata 2009 - 2016 - Miasto i Gmina Debrzno

						Debrznie, Rada Sołecka i mieszkańcy Starego Gronowa
4.	„Pałac bazą turystyczną”	Rozwój turystyki na obszarach wiejskich	Remont pomieszczeń palacu: a) kapitalny remont pomieszczeń przeznaczonych dla turystów - wyposażenie tych pomieszczeń (200.000); b) przystosowanie pomieszczeń piwnicznych na potrzeby turystów - pub, siłownia, sauna, wypożyczalnia rowerów i innego sprzętu sportowego (200.000); c) zbudowanie przy palacu amfiteatru z kręgiem tanecznym (40.000)	2010 - 2016	440.000	RPO WP 2007 - 2013, Działanie 9.3, Lokalne Inicjatywy Obywatelskie, PROW 2007-2013; Odnowa wsi, Leader, Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkańcowej w Debrznie, Rada Sołecka Starego Gronowa, Sponsorzy, najemcy pomieszczeń
5.	Renowacja zabytkowego parku	Poprawa oferty spędzania wolnego czasu, dbałość o dziedzictwo przyrodnicze	Renowacja parku: a) wyeksponowanie i opisanie drzewostanu; b) wytyczenie alejek spacerowych; c) dalsze nasadzenie ciekawych drzew i krzewów d) ustawienie ławek i koszy;	2009 - 2011	15.000	WFOŚiGW, PROW 2007 - 2013, Leader, Fundacja Partnerstwo dla Środowiska, Fundacja Wspomagania Wsi, Rada Sołecka Starego Gronowa
6.	Aktywizacja i integracja poprzez rekreację - urządzenie terenu rekreacyjnego przy palacu w Starym Gronowie	Poprawa oferty spędzania wolnego czasu	Urządzenie terenu rekreacyjnego - placu zabaw dla dzieci	2009	25.000	RPO WP 2007 - 2013 Działanie 9.3, Lokalne Inicjatywy Obywatelskie, Miasto i Gmina Debrzno, mieszkańcy Starego Gronowa
7.	„W zdrowym ciele zdrowy duch - odnowienie i wyposażenie boiska	Uatrakcyjnienie oferty spędzania wolnego czasu	Urządzenie boiska sportowego: a) odnowienie płyty boiska; b) odtworzenie bieżni;	2010 - 2012	70.000	RPO WP 2007-2013 działanie 9.1. Lokalna Infrastruktura

Plan Odnowy Miejscowości Stare Gronowo na lata 2009 – 2016 - Miasto i Gmina Debrzno

sportowego”			c) budowa kortu tenisowego; d) wyposażenie boiska w sprzęt do uprawiania dyscyplin sportowych			Edukacyjna, Sportowa i Kultury, środki pomocowe, Ministerstwo Edukacji i Sportu; PROW 2007 – 2013, LEADER, mieszkańcy Starego Gronowa
8.	„Kościół pw. Św. Piotra i Pawła naszą dumą”	Dbalność o dziedzictwo kulturowe	Remont kościoła: a)wymiana okien; b)wymiana instalacji elektrycznej; c)wymiana stropu; d)założenie centralnego ogrzewania; e)położenie terakoty; f)wykonanie elewacji budynku	2012 – 2016	400.000	PROW 2007-2013, Program Odnowy Wsi, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Konservator Zabytków, Miasto i Gmina Debrzno, Parafia pw. NMP w Debrznie, Rada Parafialna,
9.	Zabytkowy cmentarz świadectwem naszej kultury	Troska o własne dziedzictwo i tradycję	Uporządkowanie i zagospodarowanie cmentarza: a)ogrodzenie całości cmentarza; b)rekultywacja części nieużywanej; c) zainstalowanie odpływu wody; d)wyłożenie głównej alejki polbrukiem; e)zadbanie o zabytkowe grobowce	2010 – 2016	80.000	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie, mieszkańcy Starego Gronowa
10.	Szkoła naszą wizytówką	Wyrównywanie szans dzieci wiejskich i aktywizacja dorosłych	Budowa i remont: a)budowa funkcjonalnej sali gimnastycznej połączonej z budynkiem szkolnym –	2009 – 2014	3 000000,00zł	PROW 2007-2013 – „Odnowa Wsi”, Leader, Ministerstwo Kultury

Plan Odnowy Miejscowości Stare Gronowo na lata 2009 - 2016 - Miasto i Gmina Debrzno

11.	„Zakład Ceramiki w Starym Gronowie – powrót do tradycji”	Ekspozowanie lokalnej tradycji	(w łączniku kuchnia i stołówka); b) zagospodarowanie boiska, w tym dokonanie budowy ogrodzenia; c) termoizolacja budynku i założenie nowej elewacji	2009 – 2016	256.000	Sportu i Turystyki, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Kuratorium Oświaty, RPO WP 2007-2013 Działanie 9.1. Lokalna Infrastruktura Edukacyjna, Sportowa i Kultury, Totalizator Sportowy, WFOŚiGW, Miasto i Gmina Debrzno, PROW 2007 – 2013 Działanie, Leader (Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, „Małe projekty”), Fundacja Partnerstwo dla Środowiska, inne środki pomocowe oraz środki prywatne właściciela obiektu, Fundacje wspierające tworzenie ekomuzeów, RPO WP 2007-2013 Działanie 9.3. Lokalne inicjatywy obywatelskie, Działanie 1.1. Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
12.	„Piękna nasza wioska cała”	Podniesienie estetyki miejscowości	Troska o najbliższe otoczenie: a) zagospodarowanie terenów zielonych;	2009 – 2016	-	Rada Sołecka Starego Gronowa, mieszkańcy Starego

Plan Odnowy Miejscowości Stare Gronowo na lata 2009 - 2016 - Miasto i Gmina Debrzno

13.	Przedstawicielstwo wszystkich organizacji w Grupie Odnowy Wsi gwarancją na lepsze jutro	Rozwijanie aktywności mieszkańców w działaniach na rzecz wsi	b)rozstawienie koszy na śmieci w różnych punktach wsi; c)troska o estetykę zagród Realizacja działań: a)wspieranie działań organizacji istniejących, tworzących Grupę Odnowy Wsi: Rada Sołecka, Rada Rodziców, KGW, OSP, Koło Stowarzyszenia „Gronowianie”, wspólnoty mieszkaniowe; b)pozyskiwanie nowych członków do istniejących organizacji poprzez zachęcenie i integrowanie młodzieży do działania; c)kontynuacja dotychczasowych działań: Festyn Integracyjny – „Razem lepiej i weselej”. Dzień Braterstwa Stworzeń, biwaki, imprezy okolicznościowe	2009 – 2016	20.000 rocznie	Gronowa	PO KL 2007-2013 – Europejski Fundusz Społeczny, Fundacja Partnerstwo dla Środowiska, Fundacja Wspomagania Wsi, Fundacja Dzieci i Młodzieży, Fundacja im. Stefana Batorego, Rada Sołecka, inne fundusze pomocowe		

VI. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne

Obszarami o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców miejscowości Stare Gronowo są:

- a) Zespół Pałacowo – Parkowy położony w centrum wsi;
- b) Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie zlokalizowana w południowej części wsi.

Zespół pałacowo – parkowy jest najważniejszym dla lokalnej społeczności miejscem spotkań i życia społeczno – kulturalnego. Odbywają się w nim spotkania i imprezy, które poprzez unikatowy charakter obiektu angażują siły wszystkich mieszkańców wsi.

Dzięki realizacji projektu „Aktywizacja i integracja poprzez rekreację – urządzenie 11 terenów rekreacyjnych w sołectwach gminy Debrno”, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Woj. Pomorskiego, utworzony został plac zabaw dla dzieci i młodzieży zamieszkującej Stare Gronowo.

Rozpoczęta rozbudowa pałacu stworzy warunki organizacji pracy dla Ochotniczej Straży Pożarnej w St. Gronowie. Niezbędne jest jednak pozyskanie dodatkowych środków na jej ukończenie.

W celu umożliwienia dzieciom zamieszkującym Stare Gronowo i okolice równego startu życiowego poprzez zwiększenie dostępu do edukacji przedszkolnej i stworzenie warunków do wyrównywania szans w zdobywaniu wykształcenia niezbędne jest utworzenie punktu przedszkolnego. Na ten cel przeznaczone zostały pomieszczenia w południowej części pałacu. W konsekwencji przełoży się to na wzrost stopy życiowej i rozwój intelektualny mieszkańców.

Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie liczy 120 uczniów, składa się z 6 oddziałów w przedziale klas 1 – 6 oraz 1 oddziału przedszkolnego (tzw. zerówka). W szkole pracuje 11 nauczycieli oraz 4 pracowników administracyjnych. Uczniowie oraz pracownicy szkoły chętnie angażują się w działania społeczne związane z ochroną środowiska, współpracując z Radą Sołecką organizuje szereg imprez środowiskowych.

. Podczas wielu uroczystości związanych z kalendarzem szkolnym oraz kulturalnym licznie gromadzi mieszkańców Starego Gronowa oraz okolicznych miejscowości. Szkoła wyróżnia się dużym potencjałem aktywności obywatelskiej.

Dla rozwoju kompetencji kluczowych uczniów oraz kompetencji zawodowych nauczycieli niezbędne jest wdrożenie programów dodatkowych, np. poprzez organizację zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych. Kształtowanie właściwych postaw i zachowań prozdrowotnych powinno być jednym z priorytetowych elementów dodatkowej oferty edukacyjnej. W tym celu niezbędne jest wyposażenie placówki w sprzęt edukacyjny i dydaktyczny, jak również stworzenie nowej i rozwój istniejącej infrastruktury sportowo – rekreacyjnej, która mogłaby także służyć szerszemu ogółowi społeczeństwa.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
Marek Romaniec